

Ėkwo
Ėsuta

Eze-nwanyị, bụ Vashiti ekwefuru ji iya ike

¹ Owa-a bụ iphe, nwuru teke Kuzakusėsu shi b̄uru eze; mb̄u Kuzakusėsu ono, shi b̄uru ishi mkp̄ukpu ụkporo ishii l'̄esaa; e -shi l'al̄i Indiya jas̄u l'al̄i Kushi. ² Teke ono b̄e eze, b̄u Kuzakusėsu shi n̄odu l'aba-eze iya l̄e mkp̄ukpu Susa, b̄u ishi mkp̄ukpu al̄i ono.

³ O be l'apha, kwe iya apha ̄eto, ̄o watar̄u ab̄u eze; o shiaru ndu-ishi l'al̄i-eze iya nri; waa ndu-ozii iya g'̄ephe ha. Ndu-ishi ndu ōj̄ogu ndu Peshiya; yēle k̄e ndu Midiya; waa ndu nweru ̄enya; m̄e ndu-ishi l̄e mkp̄ukpu l̄e mkp̄ukpu, n̄okota iya l'̄eka g'̄o ha b̄e o yek̄otar̄u l̄e nri ̄obu. ⁴ ̄Obo-iphe ono b̄e ̄o b̄oru ụkporo abal̄i tete mgburugburu. O gude teke ono goshi ḡe ya b̄u-be eze, nwen̄ukaru iphe; waa ḡe ya habe shii bya ad̄u-bekwaph̄o biribiri.

⁵ A b̄o-ghechāep̄ho ̄obo-iphe ono; eze kua ndu bu l̄e mkp̄ukpu Susa, b̄u ishi mkp̄ukpu al̄i-eze iya l̄e nri ̄ephe n̄oru ujiku ̄esaa k'iche. ̄Eka ̄ephe n̄o b̄o ̄obo-iphe k'ono b̄u l'̄eka d̄u g'̄oma-unuphu l'ime mgbabu ibe-eze. Onyemonye b̄e o yeru l̄e nri ono; ndu ha shii m̄e ndu ha nwansh̄ii. ⁶ Iphe, e gude dozia ̄eka ̄obu g'̄o maa mma b̄u upfu ̄ekwa-̄ochaa; waa ̄ophu d̄u urwukpu-urwukpu. E gude oghu ̄ochaa; waa k'urwukpu urwukpu lik̄ota l'ishishi upfu ̄ekwa ono. E wota ishi oghu ono ishi iya ̄ophuu woru lia l'echi mkp̄ola-̄ochaa, e moberu l'itso, e meru l'ogbu-nw̄inw̄ii mkpuma, a kp̄obegbaaru l'̄eka ono. L'̄oma ̄eka ono b̄e e gude mkpuma ere ire, d̄u iche iche chia ̄oma al̄i iya; bya eworu iphe, aaz̄e az̄e, e meru

lẹ mkpọla-ododo; yẹle mkpọla-ọchaa doo ya. ⁷ Ụpyi, e gude ngụa m̄e mbọku ono bẹ e mekọtaru lẹ mkpọla-ododo; t̄eme ọ gbakọta iche iche. O to nwedu ọphu ȳe ibe iya gbagba nanu. M̄e, ndu eze anguje dukpoo shii; k̄ele eze saru ẹka ọkpobe asasa kwakọbe ọbo-iphe ono. ⁸ Eze turu ekemu su g'a haa ndu ẹbyaa ono g'onyenonu ngua g'ọ du iya. Iphe, meru nu buru l'eze suhawaru ndu e yeru k̄e m̄e l'ẹka g'ẹphe nuje onyemonye iphe, ọ suru g'a nu iya.

⁹ Eze-nwanyi, bu Vashiti shikwaarupho unwanyi nri ọbo-iphe l'unuphu ibe eze, bu Kuzakusesu. ¹⁰ O be lẹ mbọku, kwe iya ẹsaa; eze, bu Kuzakusesu nguchaa m̄e; ẹhu tsọahaa ya utso l'ẹka m̄e atsū iya. O zia umadzu ẹsaa, anọduje eleta ibe eze ẹnya, ẹpha phẹ bu Mehumanu; waa Bizuta; waa Habona; waa Biguta; waa Abaguta; waa Zetaru; waa Karukasū; ¹¹ g'ẹphe je ekuaru iya eze-nwanyi, bu Vashiti. Ọ su g'o kpuru okpu eze-nwanyi iya gude bya egoshi ndu-ishi; m̄e onyemonye nọ l'ẹka ono onwiya; g'ẹphe hūma g'ọ mabe mma; noo k̄ele ọ du ùbvù l'ẹnya. ¹² Noo ya; ndu-ozī ono jechaa je ezia iphe, eze ziru; eze-nwanyi, bu Vashiti j̄ika ejeje. Eze nūmaepho l'onoo iphe, o pfuru; ẹhu ghuahaa ya eghu; ọ voru ọku wua ẹhu.

¹³ Eshinu ọ bu omelali g'eze kpatajeda ndu maru k'ekemu-ali; waa k'ikpe, pfuru ọto ishi; t̄eme l'o mee iphe, ọobyā ememe; b̄e eze ch̄i-koshiru ph̄e idzu; mbu ndu mmamiphe, bu ndu maru iphe, gbaru l'ememe; ¹⁴ bya aburu ndu kachaa ya anodu ntse. Ndu ọ ch̄i-koshiru iya bu Kashena; waa Sheta; waa Adumata; waa Tashishi; waa M̄eresu; waa Masena; waa Memukanu. Umadzu ẹsaa ono, shi l'ali Peshiya; waa ali Midiya bu ndu kachaa anodu eze ntse; bya aburu ph̄e kachaa shii lẹ ndu ejeru eze ozi l'ali ono mgburugburu. ¹⁵ Ọ j̄ia ph̄e su: “?Bukpoo

gūnu bẹ ekemu-alì sūru g'e mee eze-nwanyì, bụ Vashiti? Eshinu ọ bụ ozi, mu ziru ndu-ozì mu g'ẹphe je ezia ya bẹ ọ jìkaru lẹ ya te emedu.”

¹⁶ Noo ya; Memukanụ nọdu l'iphu eze yẹle iphu ndu-ishi ọphuu sū: “Eze-nwanyì, bụ Vashiti ta abụekwa eze bẹ o mesweru kpoloko, l'o meswefuakwaru ndu-ishi; mękpoo iphe, bụ ndu bukọta l'iphe, bukpoo mkpukpu, nọgbaa l'alì-eze Kuzakusęsu. ¹⁷ Noo kẹle iphe, eze-nwanyì, bụ Vashiti meru ono bẹ ụnwanyi l'ophu a-nụmakwa. Ẹphe -nụmae ya phọ; ẹphe ekoaha ji phẹ ọkpa l'ishi sū: ‘Ọ kwa l'eze-nwanyì, bụ Vashiti bẹ eze-nwoke, bụ Kuzakusęsu ziru g'e dutaru iya; ọ jìka ejeje.’

¹⁸ Sū-a; nchi -bya ejihu ntanụ-a bẹ ụnwanyi ndu-ishi ndu Peshiya; waa kẹ ndu Midiya ndu nūmaru iphe, eze-nwanyì meru a-watakwa epfuru ji phẹ iphe, meru nū. E-shi nno; ụnwanyi taa kwabẹedu ji phẹ ùbvù, rwuberu phẹ nū. Ụnwanyi emee ẹhu awata eghu unwoke, alụ phẹ nū eghu. ¹⁹ Ọo ya bụ; ọ -buru lẹ gube eze bẹ e-kwe bukwa iphe, ii-me bụ g'ì tūa ekemu g'eze-nwanyì, bụ Vashiti ta afutabahe l'iphu ngu. G'eze wokwaru ọkwa eze-nwanyì, ọ bụ; nū nwanyi ọzo, ka iya ree. G'e wokwarupho ekemu ono dee l'ẹkwo, e deru ekemu, ndu Peshiya; waa ndu Midiya, bụ ekemu, a taa gbanwejedu agbanwe. ²⁰ Ekemu ono, ì-tū ono -ngadzuẹrupho alì-eze ngu l'ophu, bụ alì-eze, parụ ẹka; ụnwanyi awata akwabẹ ji phẹ ùbvù; shita l'onye kachaa shii je akpaa l'onye ọphu kachaa nwanshii.”

²¹ Idzu ono, Memukanụ chitaru ono dū eze ree; yẹle ndu-ishi iya. Ọo ya bụ; eze mee g'o pfuru. ²² Eze zia ozi g'e jedzuru l'iphe, bukpoo mkpukpu ono, ọ bụ ishi phẹ ono; je akarụ phẹ l'eze sūru gẹ nwoke nọnu buru ishi l'ibe iya. A nọdu edejeru ndu nọnu ẹkwo-ozì ono lẹ g'ẹphe egudeje ede ẹkwo nkephẹ; tẹme ọhamoha nọnu

bḗ eedeje iya l'opfu-alì phḗ nḗ phḗ.

2

Ḙsuta bḗ e meru eze-nwanyì

¹ E mechaa g'ḗhu-eghu ono jidatachaḗrupho eze Kuzakusḗsu; Ọ wata arì kḗ Vashiti; mbḗ k'iphe, ono, Vashiti meru iya ono; waa k'ekemu ono, yḗbedua tḗru tḗ-doru Vashiti ono. ² Ndu ejeru eze ozi chìtaru iya idzu sḗ iya: “G'e jenḗ achọkoo ḗnwumgboko, ama mma, nwoke teke ejepfuswee; dutaru eze. ³ G'eze hḗtakwa ndu e-je achìkobe ḗnwumgboko ono, ama mma ono, nwoke teke ejepfuswe ono; l'iphe, bukpoo mkpḗkpu, nḗkota gḗbe eze l'ḗka g'Ọ ha duta bya edobe l'ḗlo ḗnwanyi l'ibe eze lḗ Susa, bu ishi mkpḗkpu alì-eze iya. G'e dujekwaru phḗ onye-ozì ngu, bu Hegayì, bu onye eletajeru eze ḗnwanyi iya ḗnya. Gḗ Hegayì mee phḗ iphe, Ọ gbaru g'e mee phḗ g'ḗphe kabaa ama mma. ⁴ Teke e mecharu; nwamgbọko, kachaa eze ree l'ime ḗnwumgboko ono g'ḗphe ha; g'onye k'ono buḗru eze-nwanyì nḗchia ḗnya Vashiti.” Idzu ono tsọo eze ntḗmatu. O tsoo ya ḗgube ono.

⁵ Lḗ mkpḗkpu Susa, bu ishi mkpḗkpu alì-eze Kuzakusḗsu bḗ Ọ dḗru onye Jiu, shi l'Ọkpa-ipfu Benjaminu bu iya nḗ. Ḙpha nwoke Ọbu bu Mḗdekayi nwa Jiayi. Ọ bu nwanwa Shimayi; buḗru nwanwanwananwa Kishi. ⁶ Kishi ono yì lḗ ndu Nebukadineza kpḗru lḗ ndzḗ lḗ Jierúsalemḗ; yḗle Jiehoyakinu, bu eze ndu Jiu, kpḗru lashìa alì Bábilonu. ⁷ Mḗdekayi bḗ ḗphe lḗ nwamgbọko, bu nwa nwune nna iya bu. Ḙpha nwamgbọko ono bu Hadasa. Ọ buḗru yḗbedua mefḗtaru nwata ono; noo kḗle ne iya; yḗle nna iya tḗgboru iya nwa maa. Nwamgbọko ono, ḗpha iya ọzo bu Ḙsuta bḗ ama mma bya adḗ ùbvù l'ḗnya. Gḗ ne iya; yḗle nna iya nwḗhuchaaru bḗ

Mḗdekayi wotaru iya dobe gḗ nwa iya, ọ nwuru l'ḗpho iya.

⁸ Noo ya; o be teke e gudeḗpho ekemu, eze turu je ara arara; e duta unwumboko, du igwerigwe bya le Susa, bu ishi mkpukpu; duru phe nu Hegayi g'o leta phe enya. E dutakwapho Ḙsuta bya l'ibe eze; bya eduru nu Hegayi, bu onye anoduje eleta ulo unwanyi eze enya g'o leta enya. ⁹ Nwamgboko ono, bu Ḙsuta du Hegayi ree l'obu; o je atuko iphe, o gbaru g'e mee ya g'o kabaa ama mma mekota iya teke ono teke ono; bya anu iya nri, gbaru icha. O duta iya je edobe l'ulo, kakota ree l'ulo unwanyi eze ono; bya eduta unwumboko esaa l'ibe eze duru nu iya g'ephe yejeru iya aka.

¹⁰ Ophu Ḙsuta akoduru oha, o shi; ozoo aka a nwuru iya; noo kele Mḗdekayi suru iya g'o to pfushi iya. ¹¹ Mḗdekayi be anoduje ejephe le mgboru oma-unuphu ulo unwanyi eze ono mboku-mboku g'o maru ?ehu du-a Ḙsuta ree; waa g'o maru g'oome ala.

¹² Tememe nwamgboko ejeshia l'iphu eze Kuzakusesu; be onodzuada onwa iri l'ebo mekota iphe, a gushiru gunwanyi gudeje mee onwophe ome-mma. Onwa ishii be ephe e-gude nya manu meru. Onwa ishii k'ophuu be ephe e-gude manu mbeleke; waa ophu eete etete gude memaa onwophe ree. ¹³ Onye ophu o gbaru l'aje l'iphu eze be iphe, o sukpooru l'o du iya ge ya gude je l'ibe eze; be aa-nuje onye obu l'ulo unwanyi eze. ¹⁴ Onye obu alafu eze l'uzenyashi; o be l'utsu echele iya l'o bahu je anodu l'ulo ozo, bukwapho ulo unwanyi eze. Onye eleta ibe iya ono enya bu onye ejeru eze ozi, bu Shashugazu, bu onye eletaje unwanyi, ndu ophu abu-zidu unyomu eze enya. Nwamgboko k'ono ta alafubaadu eze gbahaa l'eze kuru iya l'onwiya.

¹⁵ Ḙsuta, bu iya bu nwamgboko ono, MḘdekayi eme ge nwa iya ono; mbu onye ono, bu nwune nna MḘdekayi, aza Abihelu be nwuru iya nu ono; be o rwuberupho l'alapfu eze; ophu o dudu iphe ozo, o suru g'a nu iya, abuedupho iphe, Hegayi suru g'o gude; mbu onye ono, ejeru eze ozi ono; bya aburu onye eleta unwanyi eze enya. Ḙsuta dukota ndu humaru iya nu l'obu le g'o gude amabe mma. ¹⁶ Mboku, e dutaru Ḙsuta jepfu eze Kuzakusesu l'ibe iya bu l'onwa k'iri, bu iya bu l'onwa Tebeti l'apha k'esaa, o wataru aburu eze. ¹⁷ Eze ka eye Ḙsuta obu eme l'unwanyi ophuu. Mbu le Ḙsuta ka atuba iya l'enya eme l'unwumboko ophuu. O buru yebedua be eze nataru. O woru okpu-eze-nwanyi kpuke iya; mee ya; o buru eze-nwanyi nochia enya Vashiti. ¹⁸ Eze bya eshiaru ndu-ishi; waa ndu-ozu iya nri paru aka. Onye o shidoru nri ono buru Ḙsuta. O zia g'e mee g'a madzuru iya l'iphe, bukpo ohamoha, nokota iya l'aka; g'onymonye tuta unme ozi mboku ono. O mekotaru ndiphe iphe-oma, gbaru onye eze l'ememe.

MḘdekayi agbaru eze ama

¹⁹ Teke e kukoru unwumboko ono k'ugbo ebo ono; be MḘdekayi no l'onu-oguzo ibe eze. ²⁰ Teke ono be Ḙsuta teke akokwa oha, o shi; ozoo aka a nwuru iya; noo kele MḘdekayi suru iya g'o to koshi iya. Ḙsuta angabejekpoerupho MḘdekayi nchi g'o shi angabejeru iya teke ono, o shi emefuta iya ono.

²¹ Teke ono, MḘdekayi no l'onu-oguzo ibe eze ono; be Bigutanu; waa Tereshi; ndu-ozu eze labo, eche oguzo ibe eze nche be ehu wataru eghu eghu; ephe chihaha idzu g'ephe e-shi gbua eze Kuzakusesu. ²² MḘdekayi numanu idzu ono; bya epfuaru iya eze-nwanyi, bu Ḙsuta. Ḙsuta tugbua je akoru iya eze su l'oo MḘdekayi pfuru iya ya.

²³ E je enyochaa ya; bya amaru l'ọo eviya; e woru ụmadzu labọ ono je aswị-gbua l'eli oshi. A nọdu l'iphu eze dee iphe ono edede l'ekwo akọ, eedeje iphe, meru l'alị-eze iya.

3

Ējo idzu, Hamanu achịru ndu Jiu

¹ E mechaa; eze, bụ Kuzakus̄esu bya akwab̄e Hamanu nwa Hamedata; onye shi l'eri Agagu ùbvù. Ọ kwab̄eru iya ùbvù wolia ya dobe; ọ kakọta ndu-ishi, ẹphe l'iya tukuru nọdu l'ụdu ọkwa lanụ, shii; l'alị-eze iya. ² Ndu ozi eze g'ẹphe ha, nọ l'ọnu-oguzo ibe eze nọdu egbuje ikpere eburu Hamanu iphu l'alị; noo kẹle eze turu ekemu sụ g'e meje iya nno. Obenu lẹ Mọdekayi te egbujeduru iya ikpere; ọphu oobujeduru iya iphu l'alị. ³ Ndu ozi eze, nọ l'ọnu-oguzo ibe eze sụ Mọdekayi: “?D̄enu g'ọ nwuru i tii mejedu iphe, eze pfuru?” ⁴ Mbọku-mbọku ẹphe epfuru iya Mọdekayi; obenu l'o too yejedu ọnu yeru phẹ. Ẹphe woru iya dooru Hamanu g'a maru ?ẹphe ahaa Mọdekayi g'o mee g'oome; kẹle o pfuwaru phẹ lẹ ya bụ onye Jiu. ⁵ Teke Hamanu hụmaru lẹ Mọdekayi te egbushiduru iya ikpere; ọphu oobuduru iya iphu l'alị; o vọru ọku wụa ẹhu. ⁶ Ọ nụmachaepho oshilọkpa ndu Mọdekayi bụ; ọ haa k'arị g'e-shi gbua Mọdekayi kpoloko. Ọ chọahaa gẹ ya e-shi mee gẹ ndu Jiu, bụ ndu kẹ Mọdekayi g'ẹphe ha chihu l'alị-eze Kuzakus̄esu l'ophu.

⁷ O be l'apha, kwe eze Kuzakus̄esu apha iri l'ẹbo, ọ wataru aburu eze; l'ọnwa mbụ, bụ iya bụ ọnwa Nisanu; a tụa “puru”, bụ iya bụ ido l'iphu Hamanu; shi nno họt a ọnwa lanụ; waa ujiku lanụ. Ẹphe tụa ido ono; ọ daaru ọnwa k'iri l'ẹbo, bụ iya bụ l'ọnwa Ada.

⁸ Noo ya; Hamanu sụ eze Kuzakus̄esu: “Ọ dükwaru ọha, gbakashihuru dzuru ekameka l'iphe, bükpoo

ohamoha, nokota l'alì-eze ngu l'ophu. Omelalì phẹ gbaforu iche l'eka omelalì iphe, bu ohozo nọ; ophu ephe edobejedu ekemu, eze turu. Uchiru ndu ono be a -haa phẹ eka be o to bukwaru iphe, a-duru eze le ree. ⁹ O -buru l'o du eze ree; g'eze tunaa ekemu g'e gbushia phẹ. E -mewa iya nno be mu a-pfu mkpola-ochaa, erwa iya du unu talentu ukporo l'ise; g'e woru iya yekoberu eze l'eku iya."

¹⁰ Noo ya; eze bya agbata echi-eka iya gbẹ Hamanu, bu nwa Hamedata; oshilokpa Agagu; onye bu ohogu ndu Jiu.

¹¹ Eze su iya: "Dobekporo okpoga ngu; je emee ndu ono g'o du ngu."

¹² O be le mboku, onwa ke mbu du l'abalì iri l'eto; e kukoo ndu ederu eze ekwo. Ephe bya atuko iphemiphe, Hamanu suru g'ephe dee woru dee l'ekwo nugbaa ndu no-chiru enya eze; waa ndu-ishi l'ohamoha, no l'eka eze; nukwaa ya pho ndu-ishi ndiphe l'ophu. Ekwo ono be e deru nu ohamoha le g'ephe egudeje ede ekwo nkephe. Ndu nokota nu be e deru iya l'opfu-alì phẹ nu phẹ. O buru epha eze, bu Kuzakusesu be e gude dee ekwo ono; bya eworu echi-eka iya mee ya iphe-ohubama.

¹³ E zia ndu ezilaje ekwo-ozì ephe gude ekwo ozi ono je ekedzuru l'iphe, bukpo ohamoha, nogbaa l'alì-eze Kuzakusesu l'ophu; mbu ekwo ono, e deru ekemu, a turu g'a tuko gbushikota iphe, bu ndu Jiu l'akporu enyanwu lanu; egirima me ogerenya. Mbu g'egbuchaa unwanyi me unwegirima; me onwa k'iri l'ebo, bu iya bu onwa Ada duapho l'abalì iri l'eto. Ekemu ono sukwarupho: teke e gbuchaaru phẹ; g'a kwaa iphe phẹ l'okwata. ¹⁴ Iphe e deru l'ekwo ono be a turu o buru ekemu su g'anudzuru iya l'ohamoha g'o buru ekemu duru phẹ; wafua g'e mee g'onyenonu maru k'ophu ephe a-kwakobekwanu eka ke mboku ono.

¹⁵ Eze bya ezia sụ g'e gude ẹkwo-ozì ono tųgbua je ezikashia. Ndu ọkpa ẹgwa gbeshi; ọ bụru phẹ ejeje. E vuadaru ụzo zia ekemu ono lẹ Susa, bụ ishi mkpụkpu. Eze yẹle Hamanu nọdu angụ mēe; ndu bu lẹ Susa deru yẹkete g'ẹphe nụmachaaru ozi ono.

4

Mọdekayi epfuru Ḙsuta g'o yeru phẹ ẹka

¹ Tọbudu iya bụ Mọdekayi maerupho iphe, anwụ nụ; o ye ẹka l'uwe iya zijaha ẹbo; bya achita uwe-aphụ ye; kpushi onwiya ntụ; gbafu ọma mkpụkpu ara ẹkwa arashi iya ike. ² O jebeephọ ọnu-oguzo ibe eze; ọ pfuru; noo kẹle ọ tọ dudu onye yeru uwe-aphụ, eekweje g'ọ bata. ³ Iphe, bụkpoo ọhamoha, a nuru ẹkwo ono, e deru ekemu, eze turu ono bẹ aphụ atsojeerupho ndu Jiu, bu iya nụ. Ẹphe agụ aphụ; aswi ẹgu; ara ẹkwa. Igwerigwe yee uwe-aphụ bya ekpua onwophẹ ntụ.

⁴ Unwumboko; waa ndu ejeru Ḙsuta ozi bya akọoru iya kẹ Mọdekayi; ọ bụru aphụ tsoru iya shii. Ọ chiru uwe nụ g'a chijeru iya g'o yee; g'o to yehẹ uwe-aphụ. E gude uwe ọbu je; ọphu o kwedu iya anata. ⁵ Ḙsuta bya ekua Hataku, bụ onye-ozì eze; mbụ onye e yeru g'o jejeru yẹbe Ḙsuta ozi; zia ya g'o je amaru iphe, atsụ Mọdekayi l'ẹhu; waa iphe, kpatarụ iya nụ. ⁶ Noo ya; Hataku bya ejepfu Mọdekayi l'ẹka ọ pfuru l'edupfu mkpụkpu ono, nọ l'ataphu ọnu-oguzo ibe eze. ⁷ Mọdekayi bya atuko iphemiphe, nwuru nụ kọkotaru iya; kọkwaaru iya phọ mkpọla-ọchaa ole, Hamanu kweru ukwe lẹ ya a-nụ g'e ye l'ẹka eedobejeru eze ẹku iya; g'e gude mee g'e gbushia ndu Jiu. ⁸ Ọ bya ewota ẹkwo, e deru iphe, e deru l'ẹkwo ekemu phọ, eze turu sụ g'e gbushia ndu Jiu ono; mbụ ẹkwo ono, e keshidzuru lẹ mkpụkpu Susa ono; nụ Hataku g'o goshi Ḙsuta; gude kọoru iya ya g'o doo ya ẹnya. 0

zikwapho g'e zia Ḙsuta g'o jepfu eze je arwoo ya g'o phuru ndu Jiu obu-imemini. ⁹ Hataku tugbua je atuko iphe, Modekayi doru iya dokotaru Ḙsuta. ¹⁰ Ḙsuta ziphu iya azu g'o je akaru Modekayi su: ¹¹ “Iphe, bu ndu-ozieze; je akpaa l'iphe, bu ndu bu l'ohamoha, dukota l'alieze iya g'o ha; mawaru l'o to dudu nwoke me nwanyi, byaru atugbu jepfushia eze le teke o no l'okpoku; ophu o budu l'eze kuru iya. Onye meru nno bukwa iphe, ekemu pfuru bu g'e gbua onye obu egbugbu; gbahaa l'o bu uche eze g'onye ono nodu ndzu; o machiaru onye obu mgboro-eze, e meru le mkpola-ododo pho. Eze nokwaru ukporo abali l'abali iri; o to kuduru mu oku.”

¹² A bya ezia Modekayi ozi, Ḙsuta ziru; ¹³ o ziphu ozi azu g'o je asu iya: “Ta arikwa l'eshi ophu i no l'ibe eze be gubedua a-buru onye Jiu lanu, a-wafu nu g'e te egbu ngu; ¹⁴ kele o -buru l'i no-kirishiru nta-a; ophu i yeduru onu be ee-shikwa l'uzo ozo dzota ndu Jiu. Ole gubedua; me ndibe nna ngu a-bukwanuru mkpurupyata. ?Buhunu onye maru ?bu iphe, meru g'o gude e mee ngu; i nodu l'okwa eze-nwanyi bu g'i yeta aka l'iphe, anwu nta-a?”

¹⁵ Ḙsuta ziphukwa ozi azu ozo g'e je ezia Modekayi su iya: ¹⁶ “Tugbua je akpakoo ndu Jiu, bu le Susa g'ephe ha l'eka lanu; unu aswia egu pfuru nu Chileke l'iswi ehu mu. G'unu no ujiku eto eswe l'enyashi; g'unu te erishi nri; ophu unu etsushi okoro l'onu. Mbdua yele unwumboko, ejeru mu ozi e-mekwapho nno. E -mechaa nno be mu e-jepfu eze. A makwaru-a l'ekemu suru l'o to dudu ree. Ole mu e-je; o -buru le mu a-nwuhu ge mu nwuhuro.”

¹⁷ Modekayi tugbua je emekota iphe, Ḙsuta ziru iya g'o ha.

5

Iphe, Èsuta rwọru eze

¹ O be lẹ mbọku k'ẹto; Èsuta wota uwe eze-nwanyị iya yee; bya atugbua je apfuru l'oma-unuphu ibe eze; mbụ l'atatiphu ụlo ẹka eze anọduje. Teke ono bẹ Eze nọ l'aba-eze iya l'ẹka ono woru iphu ghaa l'onu-oguzo. ² Ọ tufuepho ẹnya hụma eze-nwanyị, bụ Èsuta ẹka ọ pfuru l'oma-unuphu; ẹhu tsọo ya ntumatu. O woru mgboro-eze, e meru lẹ mkpọla-ododo, ọ pa l'ẹka machiaru iya; Èsuta byarwuta bya edenyi mgboro-eze ono ẹka. ³ Noo ya; eze jia ya sụ: “?Bụ gụnu; eze-nwanyị, bụ Èsuta? ? Bụ gụnu bẹ ọ dụ ngu g'eze meeru ngu? O -beta ọ bụru gẹ mu kee alị-eze mu ẹbo nụ ngu nanụ; mu emeeru ngu iya.”

⁴ Èsuta sụ: “Ọ -bụru l'ọ dụ eze ree; gẹ gube eze gụ lẹ Hamanu swinuru byaru mu lẹ nri ntanụ-a; g'unu bya eria nri, mu shiberu gube eze.”

⁵ Eze zia ozi sụ l'onye ya byaru ahuma g'ọ buakwaru Hamanu; k'ọphu ẹphe l'iya a-tugbu je aza Èsuta ẹnu. Ọo ya bụ; eze yẹle Hamanu tugbua jeshiaru Èsuta lẹ nri, o yeru phe. ⁶ Ẹphe tuko ngunyaepho mẹe; eze jikwa Èsuta ọzo sụ iya: “?Bụ gụnu bụ mkpa ngu ọbu gẹ mu meeru ngu iya? Mbụ; ?bụ gụnu bẹ ọ dụ ngu gẹ mu meeru ngu? O betakpọ ọ bụru gẹ mu kee alị-eze mu ẹbo nụ ngu nanụ; mu emeeru ngu iya.”

⁷ Èsuta sụ: “Iphe, bụ mkpa mu bya aburu iphe, ọ dụ mu g'e meeru mu bụ: ⁸ Ọ -bụru lẹ mu dụ gube eze l'obu; tẹme ọ dụ gube eze g'i meeru mu iphe, mu arwọ ngu; bẹ iphe, mu arwọ bụ gẹ gube eze gụ lẹ Hamanu byanuru mu lẹ nri, mu e-shiru unu echele. Teke unu byaerupho echele; mu eyee onu l'aji ono, gube eze jiru mu ono.”

Hamanu achi idzu egbu Mọdekayi

⁹ Mboku ono be Hamanu gude ehu-utso teru eswa lasha. Obenu l'ọ hūmaerupho Modekayi l'ọnu-oguzo ibe eze; bya ahuma l'ọ tọ gbeshiduru agbeshi; ọphu o goshiduru l'ọokwabe iya ubvu; ehu ghushiahaa Hamanu egbu ike. ¹⁰ O meshikpopho ike byabe eka l'obu lasha; mbu Hamanu. O larwua bya ezia; e je ekuko ndu onya iya phe; waa nyee ya, bu Zereshi. ¹¹ O ndu l'ataphu phe wata aba abaa ge ya nweberu iphe; waa ge ya nwutaberu unwu igwe; waa g'eze gude kwabe-beru iya ubvu, ha shii; bya emee ya; o buru iya kachaa shii le ndu eze meru ishi; waa ndu ejeru eze ozi. ¹² O su: "O kwa mbedua kpoloko bu onye eze-nwanyi, bu Esuta suru g'o tsoru eze byaru iya le nri. O yekwaru mu pho le nri ge mu tsoru eze echele. ¹³ Obenu l'iphemiphe ono te emeduru mu ehu-utso; eshinu obujeru; mu -ghatashia; mu ahuma onye Jiu pho, bu Modekayi l'ọnu-oguzo ibe eze."

¹⁴ Nyee ya ono, bu Zereshi; yele ndu onya iya phe ono g'ephe ha su iya: "Zia g'e je emetaru ngu oswebe, aaswibuje nemadzu; g'e mee ya g'eli iya du ukporo nkwo-eka labo le nkwo-eka iri. O -rwupho l'utsu echele; l'i pfiaru eze g'a kputa Modekayi je aswi-gbua l'eli oswebe ono. Oo ya bu; g'iigude ehu-utso tsoru eze; unu ejeshia l'eka e yeru unu le nri."

Idzu ono du Hamanu ree shingushingu; o tugbua je ezia; emee oswebe, aaswibuje nemadzu obu dobe.

6

Eze akwabẹ Modekayi ubvu

¹ O be l'enyashi mboku ono; ọphu mgbenya te ekwedu atu eze; o zia g'e je ewotaru iya ekwo akọ iphe, e deru iphe, anwu l'ali-eze iya. A bya aguaru iya ya. ² L'ekwo ono be a gutaru le Modekayi gbajeru ama le Bigutana; yele Tereshi, bu ndu-ozii eze, shi echeru eze oguzo ibe iya

nche; chiṛu idzu g'ephe gbua eze, bu Kuzakuseṣu. ³ Eze jia sū: “?Bu ùbvù gūnu bẹ a kwabẹjeru Mḡdekayi mee g'a maru epha iya lẹ k'iphe ono, o meru ono?”

Ndu ejeru eze ozi sū: “Ọ tọ dukwa iphe, e meru iya.”

⁴ Eze jia sū: “?Ọ dūru onye nọ l'oma-unuphu ibe mu?”

Ọ buri teke ono bẹ Hamanu abatakpḡepho l'oma-unuphu, nọ l'azu ibe eze; gẹ ya pfiaru eze k'aswi-gbu Mḡdekayi l'eli oswebe ono, Ọ kwakḡberu, aa-swi-gbu iya ono. ⁵ Ndu ozi iya sū iya: “Ọ kwa Hamanu nọ l'oma-unuphu.”

Eze sū g'e kua ya g'Ọ bata.

⁶ Hamanu bataepho; eze jia ya sū: “?Bukpoo gūnu bẹ ee-meru onye eze eme g'Ọ kwabẹ ùbvù?”

Oriri, gbatataru Hamanu l'obu teke ono bu l'Ọ tọ dudu onye ọzo, eze a-nḡdu ari k'akwabẹ ùbvù, abudu yebedua.

⁷ Tḡbudu iya bu; Hamanu sū eze: “Iphe, ee-meru onye Ọ dū eze g'Ọ kwabẹ ùbvù ⁸ bukwa g'a chiṭa uwe, eze yejewaru; l'a kpṭa inya, eze gbajewaru; mbu inya ophu e kpuberu okpu-eze l'ishi. ⁹ G'a chiṭa uwe ono; kpṭa inya ono nu onye lanu lẹ ndu-ishi, a kachaa amaru epha phe l'ali-eze ngu-a. G'e yee onye ono, eze eme g'Ọ kwabẹ ùbvù ono uwe ono. G'onye ono nḡdu l'eli inya ono g'e gude iya ngu-phekḡta edupfu mkpṭkpṭ-a; araru iya oha arara sū: ‘Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'Ọ kwabẹ ùbvù baa-ool’ ”

¹⁰ Eze sū Hamanu: “Ngwa! Je achṭa uwe ono; waa inya ono je atuko g'i pfushiru ono meeru Mḡdekayi, bu onye Jiu, anḡduje l'onu-oguzo ibe eze. G'Ọ tọ dukwa iphe ono, i pfushiru ono mẹ nanu, ii-mephodo!”

¹¹ Noo ya; Hamanu bya achṭa uwe ono; bya akpṭa inya phḡ. O woru uwe ono kpua Mḡdekayi; bya edoberu iya inya ono; o nyikota nḡdu iya anḡo l'eli okpurukpu; o duru

iya kwaseru ngu-phekota angungu l'edupfu mkpukpu ono; ara iya arara asuje: "Waa iphe, ee-mejeru onye eze eme g'ọ kwabẹ ùbvù baa-oo!"

¹² E mechaa; Mòdekayi laphu azu l'onu-oguzo ibe eze. Obenu lẹ Hamanu nyigobeerupho mekebe egwegwa; guru aphu vuru ẹka l'ishi lashiya unuphu ibe iya. ¹³ Ọ larwua je atuko iphe, nwukotaru nu kọkotaru nyee ya, bu Zẹreshi; waa ndu ephe l'iya eshi onya g'ephe ha. Ndu akpo-zijeru iya uzo; waa nyee ya ono, bu Zẹreshi su iya: "Ọ -buru eviya lẹ Mòdekayi bu onye Jiu; mbu onye ono, iphe e-me ngu nu gbubewaru ishi l'eka o no ono; be o to o dukwa iphe, i-du ike emebata iya. Oo ya be e shifutaje l'eka kponyia ngu enya."

¹⁴ Ephe gudekwadu iphe ono l'eka epfu; ndu-ozu eze bya ekua ya. Ephe gude oso duru iya jeshia lẹ nri ono, Esuta kwakoberu ono.

7

Aaswi-gbu Hamanu

¹ Tobudu iya bu; eze yele Hamanu jeshia ibe eze-nwanyi, bu Esuta g'ephe rigba nri. ² Ephe wataepho angu mee lẹ mboku k'ebo ono; eze jia ozo su: "Eze-nwanyi, bu Esuta; ?bu gunu bu mkpa ngu obu? Pfu ya ge mu meeru ngu iya. ?Bu gunu bu iphe obu, o du ngu ge mu meeru ngu? O betakporu o buru ge mu kee ali-eze mu ebo be i rworu mu; be ee-mekwaru ngu iya."

³ Eze-nwanyi, bu Esuta su iya: "Gube eze; iphe, mu arwo ngu bu: O -buru lẹ mu du ngu l'obu; teme o dukwa ngu pho ree; jiko hanaa mu ge mu nodu ndu. Teme l'i hafukwapho ndibe mu g'ephe nodu ndu; o kwa iya bu iphe, o du mu g'i meeru mu. ⁴ Noo kele mu lẹ ndibe mu be e rewaru g'e gbushikota l'opfu. Mbu l'e rewaru anyi g'e mee g'anyi buru mkpurupyata. O -bu

l'e rekp̄orunu anyi g'anyi b̄uru ohu m̄e mu te epfukwa opfu; k̄eḗ ẹgube iphe-ẹhuka ono ta agbad̄uru g'e gude iya papfuta eze bya iya epfuchi nch̄i.”

⁵ Eze Kuzakus̄esu j̄ia eze-nwanyi, b̄u Ḙsuta s̄u iya: “? B̄u onye b̄e ọ b̄u? D̄enu nwoke, t̄uru ama eme iphe, d̄u nno?”

⁶ Ḙsuta s̄u: “Onye ọhogu anyi ọbu; bya ab̄uru onye ach̄i anyi l̄e nj̄o ọbu b̄ukwa ẹjo Hamanu-a!”

Ndz̄u rwuta Hamanu l'iphu eze; yeḗle eze-nwanyi. ⁷ Eze gude ẹhu-eghu gb̄eshi; par̄u m̄e ono haa; jeshia l̄e mgbabu ibe iya. Hamanu h̄umaepho l'eze b̄e ch̄ibuwaru l'ime obu iya l'oo-meghe nkiya; ọ ts̄ukpaa l'az̄u ḡe ya rw̄o eze-nwanyi, b̄u Ḙsuta g'a hakp̄o ya n̄u ḡe ya n̄odu ndz̄u.

⁸ Ọ b̄uerupho teke Hamanu daru kpurumu l'iphu eze-nwanyi arw̄o iya l'ẹka ọ n̄o an̄o; dakobe oshi b̄e eze shīepho l̄e mgbabu ph̄o b̄uru ph̄ereketeke. Eze bua mkpu s̄u: “?Ọ gb̄e emef̄uanu g'o gude eze-nwanyi jepfu l'atatiphu mu; l'ibe mu-a?”

Ọ b̄uru epfuzeta, eze epfuzeta iya; e gude Hamanu kechia ya iphu. ⁹ Habona; onye lan̄u l̄e ndu-oz̄i eze s̄u: “O nwekwar̄u oswebe, aasw̄i-gbuje nemadz̄u, d̄u ụkporo nkwo-ẹka lab̄o l̄e nkwo-ẹka iri l'eli, Hamanu meru dobe l'ibe iya. Onye o meru iya doberu b̄uru M̄odekayi; b̄u onye gbajeru ama ẹjo idzu ph̄o, a chijeru ḡube eze ph̄o; shi nno dz̄o ndz̄u ngu-a.”

Eze s̄u: “Unu je asw̄i-gbua ya l'oswebe ono!”

¹⁰ Noo ya; e je eworu Hamanu sw̄i-gbua l'eli oswebe, aasw̄i-gbuje nemadz̄u, o shi mee doberu M̄odekayi ono. E mechaa nno; obu jidata eze.

8

Ekemu, eze t̄uru t̄u-doru ndu Jiu

¹ Mbọku onokwaphọ bẹ eze, bu Kuzakusẹsu woru ọlo Hamanu, bu onye ọhogu ndu Jiu nu eze-nwanyi, bu Ḙsuta. Mọdekayi wata abya l'atatiphu eze; noo kẹle Ḙsuta kọru eze g'ẹphe l'iya gude buru. ² Eze bya agbata echi-ẹka iya, o nataru Hamanu nu Mọdekayi. Ḙsuta bya emee Mọdekayi onye eleta ọlo, Hamanu shi nweru ẹnya.

³ Ḙsuta bya epfuru opfu yeru eze ọzo; bya adaa kpurumu lẹ mgboru ọkpa eze; raahaa ẹkwa; wata iya arworwo g'o mebyinaa ẹjo idzu ono, Hamanu, onye shi l'eri Agagu chiru l'ẹhu ndu Jiu ono. ⁴ Eze ono woru mgboro-eze e meru lẹ mkpọla-ododo machiaru Ḙsuta; ọ gbalihu bya apfuru iya l'atatiphu. ⁵ Ọ sụ: “Ọ -buru l'ọ du gube eze ree; ọ -buru lẹ mu du gube eze l'obu; tẹme i nọdu arikwapho l'ọo iphe, pfuru ọto; mu bya adu ngu ree l'ẹnya; g'eze tunaa ekemu dee ya edede; g'ọ tọ dukwa onye a-tu ama eme iphe ono, Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu deru l'ẹkwo g'e mee gẹ ndu Jiu, bu l'iphe, bu ọhamoha, nọgbaa l'alị-eze ngu mgburugburu; buru mkpurupyata. ⁶ ?Denu gẹ mu e-shi tamia ya lẹ nshi; nọdu huma l'ẹka ẹjo-iphe abyapfuta ndibe mu? Mbụ-a; ?denu gẹ mu e-shi tamia ya lẹ nshi; nọdu ele ndu nwuru mu nu ẹnya; ẹka eeme g'ẹphe buru mkpurupyata?”

⁷ Eze Kuzakusẹsu sụ eze-nwanyi Ḙsuta yẹle Mọdekayi onye Jiu: “Ọ kwa lẹ Hamanu meru g'o gbushia ndu Jiu bẹ mu gude wota ọlo iya nu Ḙsuta; bya asu g'e je aswi-gbua ya. ⁸ Nta-a bu g'unu gude ẹpha eze tuta ekemu ọzo l'iswi ẹhu ndu Jiu; dee ya edede g'ọo-du unu ree l'obu; wota echi-ẹka eze mee ya iphe-ọhubama; noo kẹle ọ tọ dudu iphe, e deru woru echi-ẹka eze mee ya iphe-ọhubama, duru onye bya epughu iya nu.”

⁹ Mbọku ono gẹdegede bẹ e yeru nemadzu; e je ekukota ndu edejeru eze ẹkwo. Mbọku ono bẹ ọnwa k'eto, bu iya bu ọnwa Sivanu du l'ukporo abali l'abali

eto. A t̄uko ekemu, M̄dekayi t̄uru dek̄ota l'ek̄wo g'a n̄u ndu Jiu; waa ndu n̄o-chiru ̄nya eze; waa ndu eze; waa ndu-ishi, n̄ogbaa l'ohamoha uk̄poro ishii l'esāa ono, n̄o l'al̄i-eze Kuzakus̄esu, a -gb̄e l'al̄i Indiya rwua l'al̄i Kushi. Ekemu ono g'̄o ha b̄e e gude ̄ka-ek̄wo ohamoha n̄onu dee; waa l'opfu-al̄i ndu n̄okota l'al̄i-eze ono. Ndu Jiu b̄e e dekwaru iya ph̄o n̄u l'opfu-al̄i ph̄e; waa g'ep̄he egudeje ede ek̄wo nkeph̄e. ¹⁰ Ō b̄uru ep̄ha eze, b̄u Kuzakus̄esu b̄e M̄dekayi gude dee ek̄wo ono; bya eworu echi-̄ka eze mee ya iphe-ohubama; woru iya n̄u ndu ezilaj̄e ek̄wo-oz̄i, ndu egudeje in̄ya, agba ōso shii, a z̄ufuta-doru eze; eje ozi g'ep̄he zilaa.

¹¹ Ekemu ono, eze t̄uru ono; mee ḡe ndu Jiu, bu l̄e mkp̄ukpu l̄e mkp̄ukpu nweru ike; ep̄he dzuk̄obeaha wata akwab̄eru onwoph̄e ̄nya. K'op̄hu b̄u ō -d̄uru mkp̄ukpu; ōzoo ohamoha, dzuk̄oberu g'ep̄he tsoo ph̄e ōgu g'ep̄hebe ndu Jiu emee ph̄e g'ep̄he b̄uru mkpurupy-ata. G'ep̄he at̄uko ep̄he l'unwanyi ph̄e; ȳele unwegirima ph̄e gbushik̄ota; kwaa iphe ndu ono l'ok̄wata. ¹² Mb̄oku, a t̄uru ōnu ḡe ndu Jiu mee iphe ono l'iphe, buk̄poo ohamoha, n̄o l'al̄i-eze Kuzakus̄esu; b̄u mb̄oku, ōnwa k'iri l'̄ebo, b̄u iya b̄u ōnwa Ada a-d̄u l'abal̄i iri l'̄eto. ¹³ Ekemu ono b̄e e ziru g'e dee ya l'ek̄wo keshik̄ota l'ohamoha, n̄okota n̄u; bya at̄ua ya; ō b̄uru ekemu g'e mee ya ḡe ndu n̄onu n̄umakota; k'op̄hu ndu Jiu a-kwak̄obekwanu ̄ka emelata ndu ohogu ph̄e mb̄oku ono. ¹⁴ Eze t̄ua ekemu ḡe ndu ezilaj̄e ek̄wo-oz̄i iya; ndu agbagbaa l'in̄ya ibe eze, b̄u in̄ya, agba ōso shii; t̄uḡbua teke ono teke ono je ezikash̄ia ozi ono. Ep̄he t̄uḡbua je ezikash̄ia ya. E zikwaph̄o ekemu ono l̄e Susa, b̄u ishi mkp̄ukpu al̄i-eze Kuzakus̄esu.

¹⁵ M̄dekayi shi l'ip̄hu eze f̄utash̄ia; o yewaa uwe eze, d̄u urwukpu-urwukpu; waa ōphu acha ūcha; ȳele okpu-eze, e gude mkp̄ola-ododo mee; waa uwe kpowula-

kpowula, e gude ọkpobe oghu ọchaa kpaa. Ndu bu ẹ Susa tushia ọzu ẹhu-utso teahaa ẹswa. ¹⁶ Ehu nọdu atso ndu Jiu; ẹphe nọdu ete ẹswa; mbu ẹhu nọdu atso phe ntumatu; a nọdu akwabekwa phe pho ubvu. ¹⁷ Iphe, bu ọhamoha, nonu; waa mkpukpu ẹ mkpukpu, nọkota nu, a nataru ekemu ono, eze turu ono be ndu Jiu, bukota iya nu tekotaru ẹswa; ẹhu nọdu atso phe utso. Mboku ono buru phe eswe ọbo-iphe waa eswe ẹhu-utso. Igwerigwe ndu ọhozo bya aburu ndu Jiu; kele ẹphe atsụ ndu Jiu ebvu.

9

Ndu Jiu alwu-kpe ndu ọhogu phe

¹ Onwa k'iri l'ẹbo, bu iya bu onwa Ada; bya adu l'ujiku iri l'eto, bu iya bu mboku, ee-me iphe ono, eze turu l'ekemu ono. Mboku ono bu mboku, ndu ọhogu ndu Jiu shi ari k'akapyabe ndu Jiu. Obenu l'o mechaaru gha igharaphu; ndu Jiu kapyabe ndu ẹphe du ashị.

² Ndu Jiu dzukobekota ẹ mkpukpu, ẹphe bukota g'ọ ha; l'ọhamoha, eze Kuzakusesu bu ishi phe g'ọ hakota; g'ẹphe tsoo ndu achi phe okpa akpohu ọgu; ọphu ọ dudu onye duru ike kpafu phe l'iphu; noo kele ndiphe l'ophu atsukota phe ebvu. ³ Ndu-ishi l'ọhamoha ono l'ophu; me ndu nọ-chiru ẹnya eze; me ndu-ishi ọha; me ndu ejeru eze ozi; yekotaru ndu Jiu ẹka; kele ẹphe atsụ Mọdekayi ebvu. ⁴ A kabaa amaru Mọdekayi l'ibe eze; teme ọdu iya ngadzuru ọhamoha ono, nọkota nu ono g'ẹphe ha. Teme ọ nọdu akakwapho enweru ọkpehu eje.

⁵ Ndu Jiu gude ogu-echi gbushikota ndu ọhogu phe g'ẹphe ha; mee phe g'ẹphe buru mkpurupyata. ẹphe woerupho ndu kpọru phe ashị mee g'ọ du phe ree.

⁶ ẹ Susa bu ishi mkpukpu ali-eze ono be ndu Jiu gburu unu umadzu l'ukporo umadzu ise. ⁷ ẹphe

gbukwaruḗpho Pashandata; waa Daluḗfonu; waa Asuḗpata; ⁸ waa Porata; waa Adalaya; waa Aridata; ⁹ waa Pamashuḗta; waa Arisayi; waa Aridayi; waa Vayizata. ¹⁰ Ḙphe n'iri bu unḗwu Hamanu nwa Hamedata, bu onye oḗhogu ndu Jiu. Oḗle ḗphe ta akwaduru iphe phe l'okwata.

¹¹ Mboku ono gḗdegede be e jeru edooru eze umadzu ole, e gburu le Susa, bu ishi mkpukuḗ ali-eze ono. ¹² Eze su eze-nwanyi bu Ḙsuta: “Ndu Jiu gbuakwaru unu umadzu l'ukporo umadzu ise; waa unḗwu Hamanu ḗphe n'iri; l'ishi mkpukuḗ ali-eze mu-a, bu Susa. ?Bu onye maru iphe, ḗphe meru l'ohamoha ndu oḗphuu? ?Bu gunu bu mkpa ngu; ge mu meeru ngu iya? Mbua-a; ?bu gunu be o du ngu ge mu meeru ngu? Pfuaru mu iya; g'e meeru ngu iya.”

¹³ Ḙsuta su iya: “O -buru l'o du gube eze ree; jiko nunu ndu Jiu, no le Susa ike g'ḗphe woru iphe, eze turu l'ekemu g'e mee ntanu meḗua echele; waa g'ḗphe je ekobe unḗwu Hamanu ḗphe n'iri l'eli oswebe, aaswi-gbuje nemadzu.” ¹⁴ Oo ya bu; eze tua ekemu g'e mee ya nno. E woru ekemu ono zia le Susa; a pata unḗwu Hamanu ḗphe n'iri je ekobe l'eli oswebe. ¹⁵ Ndu Jiu, no le Susa dzukobe le mboku, onwa Ada du l'abali iri l'eno. Ḙphe gbua unwoke ukporo iri l'ise le Susa; obenu l'ḗphe ta akwataduru iphe phe l'okwata.

¹⁶ Ndu Jiu, phoduru nu, bu ndu ono, bukota l'ohamoha oḗphu, nokota l'ali-eze Kuzakusesu be dzukobekwaruḗpho g'ḗphe dzota ishi onwophe; shi nno tuta nwa unme; oḗphu o dudu iphe ndu oḗhogu phe mebaaru phe. Ndu ḗphe gburu du ukporo unu tete l'unu esaa l'ukporo iri; oḗle ḗphe ta akwataduru iphe phe l'okwata. ¹⁷ Iphe-a nwuru mboku, onwa Ada du l'abali k'iri l'eto; o be le mboku k'iri l'eno; ḗphe tuta unme. Ḙphe woru mboku ono mee eswe obo-iphe; waa eswe ehu-utso. ¹⁸ Obenu

lẹ ndu Jiu, nọ lẹ Susa dzukọberu mbọku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'ẹto; waa k'iri l'ẹno; o be lẹ mbọku k'iri l'ise; ẹphe tuta unme; mee ya eswe ọbo-iphe; yẹe eswe ẹhu-utso. ¹⁹ Ọo iphe ono meru iphe, ndu Jiu, bu l'ime nwa mkpukpu woru mbọku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'ẹno dobe ọ bụru eswe ọbo-iphe; yẹe eswe ẹhu-utso; waa mbọku, onyenọnu eshije nri je anụ nwibe iya.

Ọbo-Purimu

²⁰ Mọdekayi tuko iphemiphe ono, nwuru nụ ono dekota l'ekwo. O deru ekwo-ozị nụ ndu Jiu, bukota l'ohamoha, nọgbaa l'alị-eze Kuzakusesu g'ọ ha; ndu bu ụzenya; mẹ ndu bu ntse; ²¹ sụ phẹ: Aphagapha lẹ mbọku, ọnwa Ada dụ l'abalị iri l'ẹno; waa k'iri l'ise g'ẹphe nọduje bọo ọbo-iphe; ²² kẹ mbọku ono, ndu Jiu kabẹ tuta nwa unme alwụ ọgu ẹphe lẹ ndu ohogu phẹ; bya aburu ọnwa, aphụ phẹ gbanweru bụru ẹhu-utso; ẹkwa phẹ gbanwee bụru ọbo-iphe. O deru phẹ ekwo sụ g'ẹphe dobe eswe mbọku ono eswe ọbo-iphe; yẹe eswe ẹhu-utso; waa mbọku, ẹphe e-shije nri je anụ nwibe phẹ; waa mbọku, ẹphe e-mejeru ndu adudu g'ọ dụ phẹ iphe-oma. ²³ Ọo ya bụ; ndu Jiu kweta iphe, Mọdekayi deru phẹ l'ekwo sụ g'ẹphe meje; mbụ g'ẹphe boje ọbo-iphe ono, ẹphe wataru ono. ²⁴ Noo kẹle Hamanu nwa Hamedata, onye shi l'eri Agagu, bụ onye ohogu ndu Jiu g'ẹphe ha bẹ chijeru idzu g'oo-shi mee gẹ ndu Jiu bụru mkpurupyata; bya atụwa “puru”, bụ iya bụ ido; gude maru mbọku, eegwe phẹ arakabya g'ẹphe bụru mkpurupyata. ²⁵ Obenu teke ẹjo idzu ono rwuru eze nchị; ọ tūa ekemu dee ya l'ekwo g'e wota iphe ono, Hamanu shi chĩa doberu ndu Jiu ono; mee Hamanu l'onwiya. G'e wota ẹphe l'unwu iya je ekobe l'eli oswebe, aaswị-gbuje nemadzụ.

²⁶ Ọ bụru iphe ono meru g'ọ gude e kua mbọku labọ ono “Purimu.” Eka opfu ono shi bụ l'akpuru-opfu, bụ

“puru.” O buru shita l'iphe ono, e deru l'ekwo-ozì ono; waa l'iphe, ephe humakotaru, nwuru phe nu ono; ²⁷ be ndu Jiu meru iya; o buru omelali, duru phe nu; k'ophu ephebedua; waa oshilokpa phe; waa ndu lwapfutaru phe nu e-dobeje ujiku ebo ono iche g'e deru iya l'ekwo nu phe; teme ephe ndu emeje iya teke a suru g'ephe meje iya. ²⁸ Ge ndu unuphu, nonu; me mkpukpu, nonu; waa ohamoha, nonu nyataje mboku ono dobe iya iche; e-shi l'ogbo sweru ogbo. Ge ndu Jiu ta azohajekwa abo obo- iphe ono; ophu oshilokpa phe azohakwa eswe mboku ono.

²⁹ Tobudu iya bu; eze-nwanyi, bu Esuta nwada Abihelu; yele Mdekayi onye Jiu bya edee ekwo k'ebo, meru ge k'obo- iphe purimu kabaa eshihu ike. ³⁰ Ephe dee ekwo-ozì ono nukota ndu Jiu, bukota l'ohamoha ukporo ishii l'esaa, nogbaa l'ali-eze Kuzakusesu. L'ekwo-ozì ono be ephe pfuru phe opfu oma; bya akaru phe ge ndu ba agushi phe; ³¹ g'ephe boje obo- iphe purimu teke gbaru iya nu, bu iphe, Mdekayi onye Jiu; waa eze-nwanyi, bu Esuta turu phe ekemu; bukwarupho g'ephebedua yele awa phe dobewaru eswe aswi egu; ye k'agu aphu. ³² Ekemu, Esuta turu mee; ekemu k'obo- iphe purimu kabaa eshihu ike; e woru iya dee l'ekwo.

10

Mdekayi akabaa ajata enya eje

¹ Eze Kuzakusesu bya atua ekemu ge ndu bukota l'ali-eze iya g'o ha je akpaa le ndu bukube eze-enyimu tuje akiriko nu iya. ² Iphemiphe, o mekotaru gude goshi g'okpehu iya habe shii; wakwapho g'o meru ge Mdekayi buru onye paru eka be e dekotaru l'ekwo ako iphe, meru l'ali ndu Peshiya; waa ndu Midiya. ³ Mdekayi onye Jiu buru iya no-tsotaru eze Kuzakusesu l'okwa; buru

onye parụ ẹka l'ẹhu ndu Jiu; tẹme ọ dụ igwerigwe ndu Jiu, bụ ụnwunna iya l'obu. Ọ nọdu anọduje eme iphe, a-duru ndu Jiu ibe iya lẹ ree; bya anọduje epfu iphe, e-me g'ẹhu dụ phẹ guu.

Bayıburu Izii
Izii: Bayıburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Dec 2021

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d